

Planter

Eftergødskning af kartoffelmarker: få en update på situationen og hvad du kan gøre nu

I nogle områder af landet er der efter kartoffellægning i april og maj måned faldet store mængder nedbør. Eftergødskning kan være nødvendig, men ikke i alle tilfælde.

Nyhed | 08. juni 2021

Eftergødskning kan være nødvendigt i nogle områder

Sammenholdt med en relativ lille fordampning kan der på lette jordtyper (JB1 og 3) i nedbørsrige områder være behov for eftergødskning af kartoffelmarker, hvor gødningen er bredspredt inden lægning.

På arealer hvor placeret gødskning eller ammoniak udgør en væsentlig del af gødningsstrategien er der kun meget begrænset behov for eftergødskning til kartofler, selv efter en nedbørsrig fremspiringsperiode.

Tabel 1. Vurdering af behovet for eftergødskning 2021 på JB 1+3 i kartofler.

	Nedbør i maj			
	180	160	120	100
	Eftergødningsbehov, kg N/ha			
Handelsgødning placeret i kammen	0	0	0	0
Handelsgødning bredspredt	30-40	30-40	20-30	0
Fl.amm.	0	0	0	0
Gylle udbragt ca. 1/4	30-40	30-40	20-30	0
Gylle udbragt ca. 20/5	20-30	20-30	10-20	0

Bredspredt eftergødskning

Forudsætningen for at foretage en eftergødskning med bredspredt granuleret gødning er, at det ikke er for sent i forhold til afgrødens muligheder for at udnytte det tilførte kvælstof. I år har det være koldt det meste af foråret, og kun få kartoffelmarker nærmer sig rækkelukning på nuværende tidspunkt. Bredspredt eftergødskning bliver som tommelfingerregel gennemført inden rækkelukning. Eftergødskning efter rækkelukning kræver, at der kan vandes optimalt.

Vejrudsigten lover forholdsvis stabilt vejr de kommende dage. Der er derfor umiddelbart ikke udsigt til yderligere udvaskningstab. Hvis eftergødskning sker på basis af beregnet behov, er der derfor ingen grund til at vente med eftergødskning.

Bladgødskning

Forsøgene har vist, at stivelseskartofler fint kan udnytte bladgødskning med flydende kvælstofgødning til en gang i august måned. Sammenlignet med bredspredt gødskning kan man med bladgødskning derfor godt vente med at tage beslutning om eftergødningsbehovet.

Flydende gødning kan give svidningsskader, hvis der bliver tilført mere end 10 kg kvælstof pr. ha. Risikoen for svidningsskader kan reduceres ved at udsprøjte på tørre blade og ved en temperatur under 20 °C.

Hvis eftergødningsbehovet bliver vurderet til at overstige de 10 kg kvælstof, deles tildelingen ad flere gange i løbet af juni, juli og august og med minimum 7 dages mellemrum.

Nitratmålinger af saften i kartoffelplantens bladstængler kan være et nyttigt værktøj til at vurdere behovet for eftergødskning. Forsøgene har dog vist, at det er vanskeligt ud fra en enkelt måling i en mark at vurdere niveauet og dermed behovet for eftergødskning. Metoden anbefales kun ved gentagne målinger i samme mark, hvor tolkningen sker på basis af ændringer i koncentrationen og sammenholdt med andre marker i området og for den pågældende sort.

Metoden kræver desuden, at man er systematisk med målemetoden. Man skal desuden være opmærksom på, at effekten, af bladgødskning med ureabaserede gødningstyper, ikke kan måles med nitrat-tester.

Alternativt kan man bruge en egentlig planteanalyse, hvor hele kvælstofindholdet i bladene anvendes.

Ved udtagning af planteprover vælger man det 4. blad fra oven og samler ca. 50 hele blade. Til bladanalysen tages lige mange småblade fra hvert blad. For kartofler er grænseværdierne gældende, når toppen er ca. 30 cm høj. SEGES regneark til tolkning af planteanalyser kan anvendes. Normalområdet for kvælstof i kartofler er 4,0 – 6,0 pct. N i tørstoffet. Indenfor det interval er det ikke sandsynligt, at kvælstof er udbyttebegrænsende.

Er kvælstofindholdet lavere end ca. 4,0 pct. er der risiko for, at kvælstof er udbyttebegrænsende. Jo lavere kvælstofindholdet er, jo større er behovet for eftergødskning. I tabel 2 kan man se et forslag til graduering af eftergødskningen efter resultatet af planteanalysen.

Tabel 2. Anbefalet eftergødskning (kg N pr. ha) af kartofler ved forskelligt kvælstofindhold (pct. N i tørstof) i planteanalysen.

Pct. N	Eftergødskning, kg N pr. ha
Under 2,0	60
2,0-2,4	50
2,4-2,8	40
2,8-3,4	20
3,4-4,0	10
Over 4,0	0

I kartoffelmarker med læggekartofler skal man være opmærksom på, at eftergødskning kan gøre, at kartoflernes afmodning forsinkes og på den måde bliver planterne vanskeligere at nedvisne. Generelt bør man derfor være tilbageholdende med eftergødskning af læggekartofler. Eftergødskning kan også give en ekstra grønfarvning af bladene, som gør det vanskeligere at luge læggekartoflerne for virussyge planter.

Emneord

[Industrikartofler](#)[Læggekartofler](#)[Spisekartofler](#)

Publiceret: 08. juni 2021

Opdateret: 08. juni 2021

Vil du vide mere?

Lars Møller

Landskonsulent, Kartofler

Seges

lrn@seges.dk

Leif Knudsen

Chefkonsulent, Gødskning

SEGES

lek@seges.dk

+45 8740 5428

Støttet af

Kartoffelafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

